

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **S. G.**, zastoupená advokátkou Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, se sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 8. 2024, č. j. 62 Az 39/2021 - 191,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým krajský soud zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2021, č. j. OAM-6/ZA-ZA11-ZA13-2021. Žalovaný tímto rozhodnutím posoudil stěžovatelčinu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[2] Stěžovatelka v kasační stížnosti požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a svůj návrh odůvodnila tvrzením, že v opačném případě bude muset vycestovat do Arménie, a nebude mít tak možnost hájit před soudem svá práva. Uvádí také, že pokud bude muset z území České republiky vycestovat, nebude mít pro ni případný zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu již žádný význam, neboť se na jeho základě jen těžko bude domáhat vstupu do České republiky či udělení víza. Tuto argumentaci přitom aproboval ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud – např. v rozsudcích ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017 - 32, ze dne 14. 7. 2016, č. j. 8 Azs 83/2016 - 46, ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 254/2016 - 43).

[3] Žalovaný nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Má za to, že podmínky pro tento procesní postup nejsou v předložené věci naplněny.

[4] Nejvyšší správní soud po posouzení uvedených důvodů dospěl k závěru, že tvrzená újma není natolik intenzivní, aby odůvodnila přiznání odkladného účinku.

[5] Kasační stížnost nemá podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele kasační stížnosti přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (v řízení o kasační stížnosti stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Kasační stížnost tedy zásadně nemá odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jí však takový účinek může přiznat, pokud stěžovatel dostatečně konkrétně uvede, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a pokud zároveň toto tvrzení prokáže (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[7] Z uvedeného vyplývá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu, a proto ho lze kasační stížnosti přiznat pouze výjimečně, pokud újma, která žadateli hrozí, je reálná, není vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž významná a jejíž vznik je v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58). Pokud stěžovatelka prokáže, že jí hrozí vážná a reálná újma, jež je větší než újma hrozící jiným osobám, a že odklad účinků napadeného rozsudku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, pak lze kasační stížnosti přiznat odkladný účinek, který výkon či jiné právní následky napadeného rozsudku odloží.

[8] V předložené věci však stěžovatelka nejenže vážnou újmu neprokázala, ale ani ji netvrdila. Omezila se pouze na obecně formulovanou obavu ze zásahu do práva na spravedlivý proces. Závěry dovozené judikaturou Nejvyššího správního soudu, na něž stěžovatelka ve svém návrhu poukazovala, byly relativizovány pozdějšími usneseními Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení ze dne 5. 10. 2017, č. j. 2 Azs 273/2017 - 19, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 6 Azs 261/2017-25 nebo ze dne 11. 7. 2017, č. j. 6 Azs 270/2017 - 28). Rozhodovací praxi o návrzích na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v cizinecké a azylové agendě následně sjednotil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38. Uvedl v něm, že *„obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“* Z uvedeného vyplývá, že povinnost cizince vycestovat z území České republiky sama o sobě nemůže ohrozit cizincovo právo na spravedlivý proces a má-li být ohrožení tohoto práva důvodem pro přiznání odkladného účinku, je nezbytné, aby stěžovatel uvedl, jaká konkrétní procesní práva budou nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti ohrožena a konkrétně čím a proč je jeho osobní účast v řízení opravdu nezbytná.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud má za to, že pouhá skutečnost, že stěžovatelka bude muset opustit území České republiky, nemůže její právo na spravedlivý proces ohrozit. Řízení o kasační stížnosti je oproti řízení před krajským soudem specifické v tom, že stěžovatel v něm musí být zastoupený advokátem (srov. § 105 odst. 2 s. ř. s.), a že Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání (srov. § 109 odst. 2 s. ř. s.). Soudní řád správní tedy aktivní účast účastníků v řízení o kasační stížnosti nepředpokládá, a proto osobní přítomnost stěžovatelky na území České republiky není v tomto typu řízení nezbytná.

[10] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že stěžovatelka neprokázala splnění již první z obou kumulativních podmínek, tj. existenci nepoměrně větší újmy, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Naplněním druhé podmínky, tj. zda přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, se proto již nezabýval, neboť soud může kasační stížnosti přiznat odkladný účinek pouze tehdy, jsou-li splněny obě podmínky současně (§ 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona). Z uvedených důvodů proto kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 13. listopadu 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu